

גיליון מיוחד לזכרו של מרנא בעל הקהילות יעקב זיע"א

דברי זכרון

יארצייט ל"ה למרנא ורבנא הקהילות יעקב זיע"א

לרגל לה שנים לסילוקו של מרנא ורבנא הקהילות יעקב זצוק"ל, נביא מאמר מיוחד על היחס בין מרן הקה"י זצוק"ל לבנו מרן רבינו שיבדלחט"א, כפי שנכתב ע"י תלמיד רבינו הגאון ר' ישכר ברוך גולדנטל שליט"א מרבני המערכת:

♦♦♦

לרגל יארצייט ראש גולת אריאל רבן של ישראל מרן הקהילות יעקב זצוק"ל אביו של יבדל"ח רשכבה"ג מרן שה"ת הדרך אמונה שליט"א, אכתוב איזה גרגירים בעזה"י, הנה כל עם ה' קראו אחריו קדוש ומקודש בגאונותו כרה"י, ובעל ספרי הקהילות יעקב, ובקדושת צידקתו וחסידותו, ששכינה מדברת מגורו הנחיל תורה, בעומקה, ואמונה ובטחון ג"כ בספריו באגדה, חיי עולם וברכת פרץ, מרן האור יחזקאל זצוק"ל אמר שאם לא היה יודע שחיברו הקה"י לחיי עולם לא היה מאמין שיש בדורנו בעל אמונה בדרגה של דורות הראשונים.

♦♦♦

תורת רבינו כנוי על תורת אבותיו החזו"א והקה"י

בבית קדוש זה גדל קדוש מרחם מרן רבנו עטרת תפארת ישראל וחמדתו מרן שר התורה שליט"א, ואצל אביו הקה"י הריחו ביראת ה', ידוע גודל תקיפותו, ומאידך כמה קירב ובפרט לבני התורה שגדלו על ברכיו, והדרכותיו לכלל ולפרט שחלקם נדפסו בקריינא דאיגרתא, ובאורחות רבנו של תלמידו הגדול הגר"א הורביץ זצ"ל ששם הרבה מקורות מאשר קיבל מרבינו שליט"א.

וכל דברי רבינו הוא בגדר תורה שיש לה בית אב, כדאי בחז"ל בירושלמי (שבת פ"ט ר"א דמילה, ה"א) כל תורה שאין לה בית אב אינה תורה.

וידוע עד כמה גדולה המסורה שלא לשנות ולא לנטות מאשר קיבלנו ממוסרי התורה, רבינו שליט"א, אשר ינק מבית אביו הקה"י להתבטל למסורת התורה של רבן של בני ישראל בדורות האחרונים שלא קם כמוהו החזו"א זיע"א, וידוע שהחזו"א זיע"א כתב בבחרותו על רבנו שיבדלחט"א **מרא דכולא תלמודא**, ושנכנס עם אביו הקה"י זצ"ל אמר שהם שני גדולי הדור.

רבינו ינק משני המאורות הגדולים האלו, מצד אחד כיום לקרב תינוקות שנשבו, ומצד שני תקיפות לא תגורו מפני איש, שרבינו לא חת להעיר דברים הצריכים תיקון מפני עשיר ורש, ורבינו לא מוכן לברך מי שאינו שומר תורה ומצוות, ואומר אם תשמור תבורך, ידוע המעשה שהי' כאן עם ב.נ. ראש מלכות הזולה (כמבואר בפרק חלק) בפעם הראשונה שהתמודד בבחירות (בשנת תשנ"ו), מול ש.פ. שר"י, אמר רבינו שלברך איש שאינו שותמ"צ אינו יכול, אך יברך את שכנגדו שלא יצליח, והוסיף רבינו שיש להנ"ל קללה מאביו הקה"י כבר מזמן שההוא הצביע בעד חוק הפלות שיפול ולא יצליח, וכך הווה, למרות שבדרך הטבע ש.פ. היה אמור לנצח.

♦♦♦

הנהגת הדור ע"י אביו הקה"י וגודל הפלגת הערכה זל"ז

רבינו שליט"א כותב בספר תולדות יעקב שהוציא לאור בנו הגראי"ש שאבא הקה"י הנהיג הדור כל השנים עם מרן האבי עזרי הגרא"מ שך זצוק"ל, אבי מורי הגה"צ ר' יוסף בן ר' משה זצ"ל שייסד הישיבה והקהילה באופקים היה כל דבר נועץ במרנן הקה"י והאבי עזרי וכתבו יחדיו מכתבים, ושנחלש מרן אבי עזרי זצוק"ל אמר לאבא הכ"מ באופן פרטי שיתיעץ כל דבר ברבנו מרן שיבדלחט"א.

אבא הכ"מ סיפר לי שראה איך כמה פעמים רבינו שיבדלחט"א רץ אחר אביו הקה"י למרן הרב שך זצוק"ל לעשות שימוש בהליכות עולם, שהיו דנים בעניני הכלל ובד"ת, (ושנולדתי לאבא הכ"מ שאל למרן הרב שך זצוק"ל שהייתי הבן השביעי ולקח כל גדולי ישראל מי יקח הפעם, אמר לו את רבינו שיבדלחט"א שהוא הת"ח המופלג שבדור שיהיה גדול הדור, וידוע מה שאמר בהספדו בלדרמן שהקה"י לא מת כי הניח בן כמותו ומ"מ אביו).

אבא הכ"מ לפני שנסע לחוץ לארץ בשביל הישיבה והמוסדות שיסד בא ליטול עצה וברכה מהקה"י ומהאבי עזרי, והקה"י הי' מלווהו, ופעם אחת של היה בכוחו פתאום ראה אבא זצ"ל שרבינו שיבדלחט"א רץ אחריו, ואמר שבא בשליחות אביו הקה"י ללוותו ולברכו, וג"כ הקה"י שלחו בהלכה לברר אצל הגר"ש ברום זצ"ל גיס רבנו ואצל רבינו שיבלט"א.

וכמו כן בספר החדש שהוציא לאור נכדו הגר"מ ברום שליט"א כמה עובדות בגודל הערכתם זה לזה, הקהילות יעקב זצ"ל התבטא שלא מטריח לרבינו שיבדלחט"א בעניין הסכך כי לומד יותר טוב ממנו, וסיפר לי הגר"ג הוניגסברג שליט"א שמרן הקה"י זצ"ל תמיד דאג להרבנית א"ח ע"ה כי עושה הכל כדי שמרן רבנו שליט"א יהיה כולו פנוי אך ורק לתורה.

רבינו שליט"א אמר לי וכתב לי הרבה פעמים, ג"כ בהלכה מספרי אביו זצ"ל, וכן בדרך אמונה, ובפרט בעניני חינוך, כגון פעם א"ל שאבא הקה"י זצ"ל אמר שיש מעלה לשלוח לחיידר היותר קרוב לבית מכמה טעמים, ידוע שהקה"י ג"כ מצייני שהראו בנו, כ"פ גמ' או ירושלמי שנעלם ממנו בשעה שכתב ספרו הקה"י.

♦♦♦

רבינו ואביו הקה"י זכו שהתקבל ספרם ככל העולם - הביאור

רבינו שליט"א קיבל הסכמה מאביו הקה"י זצוק"ל על ספרו קרית מלך, ויעץ לו להדפיס דברי הלכה קודם לדברי אגדה, כהמעשה עם רבינו האור שמח, והקה"י זצוק"ל עבר על טעמא דקרא, וכמה קטעים השמיט, אחרי ט"ו שנה מרן שליט"א הוסיף ושינה ומ"מ לשיטתו, הקה"י שוב מחק אותם דברים, כידוע שבשנים אחרונות רבינו שליט"א נתן כבר שידפיסו טעמא דקרא בנפרד בלי ברייתא דמלאכת המשכן.

אמרו לרבינו שליט"א שזכה שספרו זה כל העולם לומד בו מה שלא זכה א' מגדו"י שג"כ כתב דברים נפלאים, וג"כ שמרן החזון יחזקאל זצוק"ל כבר התבטא שרק "חד בדרא" יכול לחבר כזה ספר, השיב רבינו שליט"א (הובא בספר הספרים להגר"ג הוניגסברג שליט"א עמוד ע"ב) מפני שאני כותב בקיצור ומביא דברים לא ידועים מהחזו"א וג"כ הרבה מאביו הקה"י.

עוד אמר רבינו שאביו הקה"י הורה שאצלו הרבצת התורה יהיה ע"י כתביו וספריו, ורבינו קרא לעטו כלי עבודתו, ושמתו העצומה של הקה"י היתה ביותר שזכה לראות בצאת הדרך אמונה ח"א, והתבטא אשרי שזה ילד וזה גידל, וידוע שלמד עם אביו הקה"י זצ"ל כל שבת כל המדרשים ונעצרו בלימודם בענין "מיתת צדיקים", וכשקם מהשבעה על אביו הקה"י כתב רבינו את פירושו על פרק שירה "פרק בשיר", והדפיסו לקראת סוף השלושים, כמ"ש הרמ"א להזכיר, הכ"מ, ונשאר מודפס כך אחר כך בקביעות במהדורות שיצאו לאור אחר כך.

הקה"י רצה לעשות פירוש על הירושלמי ובספריו הרבה מקומות מבאר הירושלמי, אך רבינו זכה להשלים רצון אביו ולע"נ מסר שיעורים על הירושלמי, וחתנו הגר"ז ברורמן שליט"א הוציאו לאור, ושמח רבינו בזה מאד, מרן הגאון ר' דב לנדא שליט"א קרא על רבינו שהוא "מלך הירושלמי",

בהספד הגר"ח קרייזוירט זצ"ל על הקה"י, אמר שהוא מהגדולים שזכו שבחייהם תורתם נלמדת בכל העולם, כמו המנחת חינוך, ואמר רבינו שהשמיט את החפץ חיים, שספריו נתקבלו בכל העולם בחייו, והביא הגר"גה (בספרו הספרים עמוד ר"כ) שאמרו לרבינו שבאמת השמיט עוד אחד הלא הוא בנו רבינו שיבדלחט"א שספריו נלמדים בכל העולם ושתק רבינו, ובאופן כללי רבינו אמר בשם אביו הקה"י שהעשירות על סנדקאות שכתב הרמ"א נתקיים בספריו, וכן אמר רבינו על עצמו.

♦♦♦

הקה"י נזהר בקדושתו של רבינו מילדותו

מגודל קדושתו דהקה"י אמר רבינו שלא רק שלא רצה שלא רצה שישחקו עם חיות טמאות שלפי קבלה מוליד טומאה, אפי' משחקי חיות ובובה לא נתן וכן כל ספרים חיצוניים שכתוב בלשון לע"ז, וע"פ זה רבינו התנגד שיוציאו תרגום ספרו באנגלית, וכבר מגיל שנתיים הגרילו אביו הקה"י שידע שמות כל המסכתות והפרקים כדי להחדיר אהבתו לדעת כל התורה כולה, והיה עומד על השולחן רבינו כילד פלא ואומר שמות כל הנ"ל, ואח"כ מקבל מיני מתיקה מאביו הקה"י, ויה"ר שבקרוב נזכה לתחית המתים, ורבן של ישראל יעמוד עטרת בראשינו לקבל פני גוא"צ, ובנחמת ציון וירושלים בקרוב.

לתרומות והנצחות ניתן לפנות
לפלאפון – 052-760-6474

י"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון י"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063